

ført langt mere skærpene Bestemmelser ved sine Ændringsforslag, end der fra Først af fandtes i selve Lovforslaget, saa har jeg maattet stille mig paa det Standpunkt, at da jeg ikke kunde indsee, at der vandtes noget Gode ved disse Paragrapher, saa kan jeg heller ikke være med til at stemme for dem. § 9 har meget lidt at sige. Hvad § 8 angaaer, da nærer jeg for Godseierens Bedkommende den Frygt, at den Mand, der saaledes kan blive ham paatvungen som Fæster eller Bruger af hans Jord, og som ikke veed, hvad Dieblif han skal forlade Gaarden igjen, da han kun er knyttet til Gaarden ved at være gift med en Fæsters Enke, har al mulig Opfordring til at skaffe sig saameget ud af Gaarden, som muligt er i den Tid, hans Kone lever, uden at bryde sig om, i hvad Stand han afleverer Gaarden, naar han kommer derfra, og forsaavidt dette ikke skal være Tilfældet, men at han tværtimod havde brugt Jorden paa en i enhver Henseende forsvart og fornuftig Maade og maaskee levet længe paa Gaarden, saa kan der paa den anden Side for den gamle Fæsterfamilie være grundet Frygt for, at den vil blive sat fra Gaarden af den nye Familie, som ved denne Mand er kommen derind. Gaae vi nu over til den nye § 10, som det ærede Fleertal har foreslaaet, samt til den § 10, der allerede staaer i Lovforslaget, og som nu bliver § 11, saa har den ærede Ordfører udtalt, at man maatte lægge Mærke til, at alle de indskrænkende Bestemmelser i Fæstelovgivningen vare indførte af Lovgivningsmagten, for at opretholde Fæstebondestanden. Seg skal nu ikke discutere dette Udtryk, men acceptere det, idetmindste naar det saaledes tages i sin Almindelighed; thi dette er Et, men et Andet er at gjøre disse Bestemmelser, at gjøre hele Fæstelovgivningen og de Fordele, den medfører for hele Bondestanden, anvendelige paa enkelte bestemte Personer. Dette er noget ganske Andet; det er en fuldstændig Nyhed, som Lovgivningen aldeles ikke før har kjendt. De Indskrænkninger, som Godseieren efter den nuværende Lovgivning lider i den frie Benyttelse af sin Eiendom, det er i Hovedtrækkene disse, at han ikke maa bruge Jorden selv, at han skal give

den i Brug paa visse i Lovgivningen bestemt fastsatte Maader, og at han ikke maa nedlægge eller sammenlægge Gaarde, hvilken sidste Bestemmelse ikke alene gjælder for Godseierne, men for enhver Besidder af Bondejord; men derimod har han efter den nuværende Rets-tilstand fuldstændig Frihed til at overdrage sin Fæstegaard i Brug til hvem han vil. Han har fuldstændig Frihed til ved Salg at afhænde sin Fæstegaard til hvem han faaer Lyst at afhænde den til, og Sædvane har da været den, at Godseieren har overdraget Gaarden i Fæste — saavidt det var ham muligt — til nuværende Fæsters Efterladte eller folgte den til Fæsterne og deres Efterladte. Men at denne Sædvane nu skal være Pligt og kunne forandres til en Ret for de nuværende Fæstere og deres Efterladte til at faae en vis Art af Medeie-domsvet i Gaarden, hvilket her søges indført ved disse 2 Paragrapher, kan jeg ikke ansee for berettiget, og jeg kan ikke være med til at stemme derfor. Det Ændringsforslag, som det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgfreds (Vregendahl) har stillet, kan jeg stemme for, skjøndt jeg tillige maa udtale, at jeg ikke sætter stor Pris derpaa. Det vil imidlertid vist for mange Godseiers Bedkommende, hvis Lovforslaget skal blive til Lov, være af en mildnende Indflydelse, som kunde gjøre for dem Loven mere acceptabel; men jeg nægter ikke, at det forekommer mig, at selv med denne Tilføielse, som det ærede Medlem har foreslaaet, naar Lovforslaget ellers tænkes vedtaget i den Form, det har faaet ved Afstemningen igaar og sandsynligvis faaer idag, saa vil jeg dog ikke kunne gaae ind derpaa. Ved hele denne Fæstefag, saaledes som den er kommen frem iaar, har jeg den Tro, at, hvis det virkelig var Fleertallets alvorlige Mening at faae Forbedringer indførte i Fæstevæsenet, saa kunde man faae ikke ubetydelige Forbedringer satte igjennem; man kunde da faae Regjeringsforslaget om de 50 Aars Forpagtninger, hvilket virkelig ikke er saa ganske lidt, som man vilde gjøre det til forleden Dag; De kunde maaskee ogsaa faae flere af de Forslag gennemførte, som staae i det nu foreliggende Forslag, naar man vilde tage imod de Ændringer, som det ærede Medlem for Vi-